

L Æ G E N S B O G S T A V E R

"Fordi"-regler!

Disclaimer: Jeg er ikke imod alle regler! Færdselsloven er fornuftig. Straffeloven er strengt nødvendig. Mange forvaltningslove og regler er hensigtsmæssige. Nedenstående handler kun om de uhensigtsmæssige, forvirrende og direkte skadelige regler.

Benny Ehrenreich er ny skribent af Lægens bogstaver. Benny sidder på 24. år i kompagniskabspraksis på Nørrebro, København. Han er tidligere redaktør og referent på Månedsskriftet, har bl.a. undervist kommende læger på KU, er tidligere repræsentant i PLO, nuværende repræsentant i DSAM og formand for PLO-København samt en erfaren debattør.

I Victor Hugos roman "De elendige" forfølger en nidkær embedsmand, politiinspektør Javert, vores hovedperson, Jean Valjean. Javert beskrives som "sammensat af to meget simple og i og for sig meget gode følelser, som han imidlertid næsten gjorde slette ved at overdrive dem, nemlig respekt for loven og had til alle, der satte sig op imod den."

Vi kender i dag samme nidkærhed over for love og regler. Historierne om Styrelsen for Patientsikkerhed (STPS) er desværre mange. De spænder fra Svendborgsagen i 2018 til utallige beretninger om kontrolbesøg med pålæg om bl.a. journalføring, der "dokumenterer" patientens identitet (som familielæge kender vi de fleste), patientens samtykke (det må være nok at angive, når der en sjælden gang er diskrepans) og information om alle bivirkninger (skal vi oplæse indlægssedlen?).

Min egen historie med STPS går et par år tilbage, hvor retningslinjerne fastlagde (og det gør de måske stadig?), at morfika kun må udskrives ved fremmøde. Jeg tænkte, at det måtte fraviges for en immobil patient med kroniske smerter, som var afsluttet af smertecenter og ikke selv kunne komme i praksis. Jeg kontaktede STPS, men fik følgende svar: "Der

kan ikke gøres undtagelser. Hvis fremmøde ikke er muligt, må sygebesøg arrangeres!" Siden har jeg opgivet at spørge af frygt for lignende virkelighedsfjerne svar. Så hellere påberåbe sig "god tro", når jeg formodentlig fanges ved et kontrolbesøg!

Det værste ved den førte praksis er ikke konsekvenserne for mig og andre erfarne, tykhudede klinikere. Det er værre for de yngre kolleger, der lærer at sætte den lægelige dømmekraft over styr, mens de hele tiden ser sig over skulderen efter STPS. De skriver alenlange journalnotater og praktiserer defensiv medicin, så de kan dække sig ind, når der kommer en klage eller et tilsyn.

Ud over STPS, der blokerer for fornuft og selvstændig tankevirksomhed, har hospitalsafdelingerne også et ansvar. KBU'erne kommer ud i almen praksis direkte fra et halvt år i hospitalsmiljøet, hvor de har lært at følge flowcharts og overlægens retningslinjer. For de autoritetstro og mere frygtsomme er det svært at opgive den praksis med passivt at følge anvisninger. Det halve år i praksis er måske den eneste chance, de får, for at erfare værdien af selvstændig faglig vurdering, problemorienteret fokus, at se mennesket frem for diagnosen og faren for overbehandling.

Som tutorlæger må vi gøre os umage:

Vi kommer senere til at lægge vores liv i hænderne på de læger, som vi uddanner!

Hvad så med "Nationale kliniske retningslinjer" (NKR), specialeselskabernes vejledninger og alle de andre retningslinjer? DSAM fandt for et par år siden 86 forskellige vejledninger og retningslinjer! Det er svært at leve op til dem alle, og det er misforstået, hvis en retningslinje opfattes som et påbud. I almen praksis benytter vi vores dømmekraft med vægt på faglig viden, patientens livsvilkår og ønsker samt den aktuelle kontekst. Den almenmedicinske nestor Knud Jacobsen har formuleret det fyndigt: "Almen medicin er, når vi ikke følger retningslinjerne". STPS giver mulighed for at afvige fra NKR, men har præciseret: "Det er acceptabelt, blot der argumenteres for det i journalen." Altså krav om flere overflødige linjer i en praktisk problemorienteret journal – rend og hop! I forvejen modtager vi alenlange epikriser, hvor de essentielle 5-10 linjer skal findes mellem forklaringer om, at patienten er identificeret, oplyst om proceduren, har accepteret behandlingen, hvorfor genoplivning er fravalgt og bla bla bla. Det opsættes som fraser, der overhovedet ikke giver patienterne større sikkerhed – tværtimod! Skal vi nu også forurene egne notater med den slags forstyrrende unødvendigheder? Nej!

"Fordi-regler!" bør ikke være et gyldigt argument. Hvis regeltyranniet og mistillidsregimet skal ændres, må ledere og kontrollanter bringes til at forstå, at for meget kontrol har den modsatte effekt end den tilsigtede, og at tillid er bedre end kontrol. Vi, der mistænkeliggøres, skal turde sige fra – for at hjælpe dem!

I "De elendige" går Jean Valjean så grueligt meget igennem, før han får fred. Han anerkendes til sidst for sin indsats for retfærdigheden, og det ender tragisk for Javert.

Ihvorvel! //

PLU

Praktiserende Lægers Uddannelses- og Udviklingsfond

Fra Praktiserende Lægers Uddannelses- og Udviklingsfond vil et beløb være til uddeling i november 2023.

Det er fondens formål at virke til fremme af alment praktiserende lægers funktion i sundhedstjenesten til gavn for folkesundheden, herunder primært ved at yde støtte til videnskabelige og forskningsmæssige opgaver i almen praksis, projekter inden for uddannelse og efteruddannelse, praksisudviklingsprojekter, sundhedspædagogiske og tilsvarende foranstaltninger.

Støtten kan gives til praktiserende læger, yngre læger under uddannelse i almen medicin, samt læger og andre med tæt tilknytning til almen praksis, herunder de almenmedicinske forskningsmiljøer i nævnte prioriterede rækkefølge. "Græs-rødder" prioriteres relativt højt.

Der kan primært ydes støtte til egen løn, vikarløn og/eller kontorhold i mindre omfang. Støtten kan gives såvel i forberedelsesfasen som under gennemførelse og i skrivefasen. Oversættelse af manuskripter, deltagelse i videnskabelige møder,

forskningsmetodologiske kurser og kongresser, hvor man fremlægger originalarbejde, støttes i begrænset omfang. Der kan ikke søges om støtte til indkøb af apparatur eller it.

Ansøgningsskema kræves og udfyldes via DSAM's hjemmeside www.dsam.dk > Forskning > PLU-fonden.

Ansøgninger udfyldes online og infoside (underskriftsside) samt eventuelle underbilag fremsendes til:

PLU's sekretariat
Stockholmsgade 55, st.
2100 København Ø.

Ansøgningsfrist:
onsdag den 8. november 2023.

Nærmere oplysninger kan indhentes i PLU's sekretariat på tlf. 35 26 67 85.